

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 560/2024-11

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara a sudcov Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a Miroslava Duriša v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Viktorom Mlynekom, Štúrova 1419/43, Nitra, proti uzneseniu Správneho súdu v Bratislave č. k. NR-26S/3/2016-2126 z 25. júna 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 2. septembra 2024 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Správneho súdu v Bratislave (ďalej len „správny súd“) č. k. NR-26S/3/2016-2126 z 25. júna 2024 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“), ktoré navrhuje zrušiť a vec vrátiť tomuto súdu na ďalšie konanie. Zároveň navrhuje, aby ústavný súd podľa § 129 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) odložil vykonateľnosť napadnutého uznesenia.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ na Krajskom súde v Nitre neuspel so svojou správnu žalobou o preskúmanie a zrušenie rozhodnutia žalovaného Okresného úradu Nitra č. OU-NR-OOP4-2015/045777 zo 14. decembra 2015 a jeho kasačnú sťažnosť Najvyšší správny súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší správny súd“) rozsudkom č. k. 1Svk/15/2022-2077 z 31. mája 2023 zamietol a ďalšiemu účastníkovi konania a dvom zúčastneným osobám priznal nárok na náhradu trov kasačného konania.

3. Nadväzne správny súd uznesením č. k. NR-26S/3/2016-2112 z 26. januára 2024 (ďalej len „uznesenie vyššieho súdneho úradníka“) rozhodol o výške náhrady trov konania, keď zaviazal sťažovateľa k povinnosti zaplatiť ďalšiemu účastníkovi kasačného konania náhradu trov konania

vo výške 527,78 eur, zúčastnenej osobe 1 vo výške 493,10 eur a zúčastnenej osobe 2 vo výške 493,10 eur v lehote 30 dní od právoplatnosti uznesenia.

4. Proti tomuto uzneseniu, vydanému vyšším súdnym úradníkom, sťažovateľ podal sťažnosť. Tvrdil, že rozhodnutie neobsahuje podrobnejšie odôvodnenie toho, prečo boli priznané trovy kasačného konania práve ďalšiemu účastníkovi a zúčastneným osobám. Podľa jeho názoru tu existovali dôvody hodné osobitného zreteľa, a preto im nemali byť trovy konania priznané. Ďalším dôvodom bol fakt, že úkony vykonané účastníkom a zúčastnenými osobami, a teda ani ich trovy, neboli účelne vynaložené, pretože neboli žalovanými účastníkmi, a ani nepredložili plnomocenstvo na zastupovanie v kasačnom konaní, a teda nepreukázali svoje zastúpenie. Trovy kasačného konania sa účastníkom konania a zúčastneným osobám priznávajú len vo výnimočných prípadoch, ktoré v danom prípade neboli splnené. S ohľadom na uvedené požadoval, aby správny súd zmenil uznesenie vyššieho súdneho úradníka tak, že účastníkovi konania a zúčastneným osobám neprizná náhradu trov kasačného konania.

5. Napadnutým uznesením správny súd sťažnosť sťažovateľa zamietol. V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že vyšší súdny úradník oprel svoj verdikt o relevantné ustanovenia Správneho súdneho poriadku, a zároveň vyhodnotil účelnosť vynaložených trov. Zdôraznil, že vyšší súdny úradník nerozhodoval o nároku na náhradu trov kasačného konania, ktorý bol právoplatne vyriešený rozsudkom najvyššieho správneho súdu, ktorým bol viazaný, ale rozhodoval iba o výške náhrady trov konania, ktorú vyčíslil správne. Určenú výšku trov konania pritom sťažovateľ nenamietal, namietal len nárok, a v tomto štádiu konania sú už jeho námietky voči rozhodnutiu správneho súdu o nároku na náhradu trov konania bezpredmetné, keďže nárok na náhradu trov konania bol právoplatne vyriešený.

II.

Argumentácia sťažovateľa

6. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti tvrdí, že v danej veci nebol dôvod na priznanie náhrady trov konania, a to z dôvodu, že by tak išlo o neprimeranú tvrdosť voči nemu ako občanovi domáhajúcemu sa ochrany životného prostredia. Na podporu svojej argumentácie poukázal na rozsudok najvyššieho správneho súdu sp. zn. 2Svk/39/2022 z 30. apríla 2024. V aktuálne prejednávanom prípade podľa sťažovateľa ide o nezvyklý zvrat v rozhodovacej praxi kasačného súdu. Rozhodovacia prax je jednotná, a preto je sťažovateľ presvedčený, že v danom prípade priznania nároku na náhradu trov konania, na ktorú bol zaviazaný v prospech ďalších účastníkov ide o exces, ktorý sa odkláňa od ustálenej rozhodovacej praxe aj samotného kasačného súdu.

7. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti popisuje skutkový stav veci, o ktorý išlo v konaní pred Krajským súdom v Nitre, ako aj dôvody, pre ktoré nebolo na mieste priznanie nároku na náhradu trov konania. Napadnuté rozhodnutie tak pre neho predstavuje neprimeranú tvrdosť, keďže sa domáhal iba ochrany svojho vlastníckeho práva a práva na priaznivé životné prostredie, ktoré je v záujme celej spoločnosti. Zároveň opakuje argumenty, ktoré uviedol vo svojej sťažnosti proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Podstatou ústavnej sťažnosti je námietka sťažovateľa o porušení jeho práv pri rozhodovaní o výške právoplatne priznaného nároku na náhradu trov konania. Sťažovateľ je presvedčený o tom, že verdikt súdu o nároku na náhradu trov konania je nespravodlivý a neprimerane tvrdý.

9. Ústavná sťažnosť smeruje proti rozhodnutiu všeobecného správneho súdu o výške trov konania, pričom sťažnostné námietky vo svojej podstate atakujú priznanie nároku na náhradu trov konania. V nadväznosti na to ústavný súd považuje za žiaduce poukázať v prvom rade na svoju ustálenú judikatúru, v ktorej opakovane pripomína nielen svoje postavenie nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy), že rozhodovanie všeobecného súdu o trovách konania ako o integrálnej súčasť súdneho konania je zásadne výsadou všeobecného súdu. V rámci tohto rozhodovania ide vždy o aplikáciu jednoduchého práva, takže ústavný súd rozhodnutia o trovách konania meritórne preskúmava iba celkom výnimočne, a to v prípadoch, ak samotné rozhodnutie všeobecného súdu je takým excesom z požiadaviek kladených na spravodlivý proces alebo ide o také extrémne vybočenie z princípu spravodlivosti, že je spôsobilé zasiahnuť do ústavnoprávnej roviny, a teda i do práv účastníka konania, ktorý podal ústavnú sťažnosť. Inak povedané, problematika náhrady trov konania by mohla dosiahnuť ústavnoprávny rozmer len v prípade extrémneho vybočenia z pravidiel upravujúcich toto konanie, k čomu by mohlo dôjsť najmä na základe takej interpretácie a aplikácie príslušných ustanovení aplikovateľného právneho predpisu, ktorá by v sebe zahŕňala črty svojvôle (m. m. I. ÚS 40/2012, I. ÚS 630/2017). Ak ústavný súd v minulosti rozhodol o porušení práv sťažovateľov rozhodnutiami všeobecných súdov o trovách konania, bolo to napríklad v prípadoch nerešpektovania príslušných ustanovení zákona, resp. vyhlášky (II. ÚS 82/09, I. ÚS 119/2012, II. ÚS 536/2018) a tiež v prípade nedostatočného odôvodnenia právnych záverov všeobecného súdu (I. ÚS 423/2010, IV. ÚS 513/2018).

10. O žiaden z týchto prípadov v danej veci nejde. K tomuto záveru ústavný súd dospel po tom, čo sa oboznámil s dôvodmi napadnutého uznesenia. Správny súd, aplikujúc a riadne interpretujúc príslušné zákonné ustanovenia Správneho súdneho poriadku (ďalej aj „SSP“), ako aj ustanovenia vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), dostatočne jasne a relevantne vysvetlil svoj postoj k premenným rozhodným pre vyčíslenie trov konania. Primerane rozumným a v okolnostiach veci postačujúcim sa javí aj spôsob, akým správny súd reflektoval na tvrdenia, ktoré sťažovateľ uviedol v rámci sťažnosti proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka.

11. Problém, s ktorým sa sťažovateľ obracia na ústavný súd, však nespočíva v (ne)správnosti metodiky výpočtu výšky trov konania, o ktorej rozhodol správny súd napadnutým uznesením v spojení s uznesením vyššieho súdneho úradníka, ale výlučne vo verdikte o nároku na náhradu trov kasačného konania.

12. K tomu ústavný súd v prvom rade uvádza, že o trovách konania sa podľa Správneho súdneho poriadku rozhoduje formálne v dvoch fázach (§ 175 ods. 1 a 2 SSP). V prvej fáze je súdom v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí, rozhodnuté o tom, komu (a či vôbec) sa prizná nárok na náhradu trov konania. O samotnej výške náhrady trov konania následne súd rozhoduje v druhej

fáze, a to po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí. Výška náhrady trov konania je určená samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

13. Vzťahnuc uvedené na prípad sťažovateľa, možno konštatovať, že o nároku na náhradu trov konania už bolo právoplatne rozhodnuté najvyšším správny súdom (pozri bod 2 tohto uznesenia). V štádiu rozhodovania o výške trov konania správny súd už nemohol preskúmať správnosť právoplatného rozhodnutia v časti výroku o nároku na náhradu trov konania, tak ako to od neho požadoval sťažovateľ. Jeho úlohou bolo iba preskúmať rozhodnutie vyššieho súdneho úradníka z hľadiska správnosti vyčíslenia trov konania, teda posúdiť účelnosť vykonaných úkonov právnej služby, ako aj určenie a výšku základnej sadzby tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby, pričom túto úlohu si nesporne splnil, a vo vzťahu k týmto premenným sťažovateľ nevznášal žiadne výhrady.

14. Uvedené umožňuje ústavnému súdu konštatovať, že správny súd postupoval pri rozhodovaní o výške trov konania v rámci vymedzenom príslušnými procesnými predpismi a nedopustil sa takého výkladu (a aplikácie) relevantných ustanovení, ktorým by poprel ich podstatu, zmysel a účel, a ktorý by predstavoval nepredvídateľnú interpretačnú svojvôľu. Sťažovateľ dostal na svoje sťažnostné námietky odpovede. Konštatovaniu, podľa ktorého v konaní, v ktorom sa rozhoduje už iba o výške trov konania, sa nemožno domáhať prehodnotenia záveru o tom, kto má alebo nemá nárok na náhradu trov konania, niet čo vytknúť. Závery správneho súdu vzťahujúce sa na výšku trov konania možno v posudzovanej veci považovať za zrozumiteľne odôvodnené, logické a z ústavného hľadiska za akceptovateľné a udržateľné, čo v konečnom dôsledku nerozporoval ani sťažovateľ.

15. Na tom nemôže nič zmeniť ani námietka sťažovateľa o tom, že v tomto prípade ide o nezvyklý zvrat v rozhodovacej praxi kasačného súdu. Sťažovateľ poukázal na jediné rozhodnutie najvyššieho správneho súdu, ktoré nepripojil k ústavnej sťažnosti a nie je možné ho dohľadať ani prostredníctvom internetovej stránky najvyššieho správneho súdu. Časť, ktorú z tohto rozhodnutia citoval, sa pritom celkom zjavne vzťahuje opätovne iba na fázu rozhodovania o nároku na náhradu trov konania, a preto argument sťažovateľa o údajnom odklone od rozhodovacej praxe zostal v rovine ničím nepreukázaného tvrdenia.

16. S poukazom na už uvedené dôvody ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

17. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti bolo bez právneho významu rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľa obsiahnutých v petite jeho ústavnej sťažnosti vrátane jeho návrhu na odklad vykonateľnosti napadnutého uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. októbra 2024

Miloš Mad'ar
predseda senátu